

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas
Psalmorvm Decades**

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Domine saluum fac regem. Et exaudi nos in die, qua inuocauerimus te.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

& uictor erit, Cunctus
nus, nulli cognita, nulli
signata. Quis enim
ierit, nisi expertus fuo
bliniatur, quis cre
pericula, quibus ut
corpus foni, ut diffra
en domini. Neq; fa
no atq; continet me,
rbus omnia temib;
nomen domini sic
scadar, qui in ipsa
nomina dñi, appu
am grandia & in
em brachium suu,
ad baculum arun
tis suis, quia in do
s domini, affectu
bus ea nemō po

agis propheticæ,
Encomiū ante
licent, dum em
e fieri. Sic Mo
sis roborat cer
domini, quia fa
ultra uidebitis
Eccl. factum
impo.
acuauerūt,
subtracta ma
e. In quo &
aut, sicut &
ri & cadere,
curari em eit
est uincere,
describit, ad
uerunt &

imul fatent
& staturos
fidei, defu
oculis ho
minum

IN PSALMVM.

XIX

435

minum pronunciantis. In congressu enim hostium, dum impij, fidunt in cur
ribus & equis, uidentur certe surgere & stare. Contra pij in nomine domini fi
dentes, uidentur uelut longe impares curuari & cadere. At fides, huic phan
tasmati sensuali reluctata sic iactat. Etiam si illi surgent & stent in curribus & Fides contraria
equis, nos uero curuemur & cadamus, sicut appetat, certi tamen sumus, muta
ta paulo post rerum facie, eos qui surgunt & stant, curuando & casueros, nos
autem, qui uiderem curuari & cadere, uere surrectueros & statueros, immo iam
surreximus & erecti sumus. O pulchrum fidei exemplum.

Domine saluum fac regem.

Et exaudi nos in die, qua inuocauerimus te.

In nostra translatione, hic uersus potest, uelut epilogus, uel confirmatio ha
beri, sed hebreus sic distinguit: Domine salua, rex exaudiat nos, die qua uoca
bimus. In quo nescio quid mysterij lateat, non enim exaudi nos, sed exaudiat
nos in tertia persona dicitur, sicut in principio psalmi. Exaudiat te, eadē perfo
na, eodemque uerbo dixit. Rex etiam in nominativo ponitur nō in accusativo,
Pronomen, te, in fine uersus non habetur. Ego si quid secreti habet, spirituali
bus relinqu, simplicissimo sensu contentus, quo, deum ipsum, hic regem uo
cari arbitror, in tertia persona, more hebraico, sicut & in principio psalmi. Ex
audiat te dominus. Et Moses Numeri. xiiij. Magnifice fortitudo domini, si
benedictio tua. Et Numeri. xxvij. Prouideat dominus hominem, qui sit super
hanc multitudinem, id est, prouide tu domine. Et Gen. xxx. Ioseph ad Phara
onem, prouideat rex uirum sapientem, Ita & hic, exaudiat nos ille rex, Ponit
enim articulus note insignis, hoc est, tu exaudi nos, qui uere es, ille rex noster,
Nam Daud qui ministrat tibi, non est rex, nec suum regnum regnat, sed tuū:
Tuū enim lumen nos regnum & tu rex noster es, quo affectu, uehementer
mouet, hoc est, mouere nos docet deum, qui tunc mouetur, quando nos moue
mur. Quomodo enim non exaudiat quando regnum suum, res sua, gloria sua
periclitatur? Hoc est, tunc nos ardentiſſime oramus, quando nos regnū & par
tem rerum dei esse cōfidimus, tunc enim nō nostra quarimus, & certi sumus,
non derelictum eum, rem quæ sua & regnū quod suum est, præsertim inuo
cantibus nobis, de quo affectu psal. viij. latius dictum est. Petet ergo hic uersus,
generalem & perleuerantem salutē a deo hoc modo, Sicut iam saluasti & ex
audiisti nos, ita fac, ut semper & quacunq; die inuocauerimus, salues & exau
diās. Sic enim qui semel expertus est auxilium domini, optat illud perpetuum
esse, metuens ne quando se deserat.

Exposuimus hunc psalmum, pro exemplo fidei, de rege quocunq; needum Alia exposi
certum habeo, an legitimū sentium attigerim, quis enim, uexilla, equos, & tio psalmi de
currus sonet, que cogere uidentur, ut ad externam pugnam trahas psalmum, Chriſto.
non tamen ausim negare de Christo intelligendum, & de uexillis in spiritu
eum loqui. Mouet me q̄ maxime cū multis alijs, psal. cix. in quo Christus rex
sedere iubetur & in medio inimicorum dominari, & sceptrum eius emitte ex
Zion, item reges terra cō quassari, & reliqua, que & si carnaliter sonent, tamē
penitus in spiritu dicuntur & intelliguntur. Similia psal. lxxij. liceat adducere,
Et psal. ii. Virga ferrea, in spiritu dicitur, ita & hic, uexilla facile fuerit in spiri
tu accipere, Nihil enim obstat mihi, quo minus de Christo exponā, nisi quod
allegoriam

allegoriam uitare propositum est, quodum fieri potest, tum qd in novo testamento, non allegatur hic psalmus, quemadmodum ceteri. Rursus psalmus sequens, valde urget se de Christo intelligi, & uerisimile est eum de eodem rege loqui, de quo hic loquitur, ut uidebimus.

Tutius forte fuerit, in iudicium & arbitrium lectoris, & alteram de Christo breuiter afferre intelligentia, qua in populi fidelis persona, qui carnalia bella nescit, propheta orat, pro suo quoque rege, qui cum eodem populo ipse dux belli spiritualis, pugnat aduersus potestates & portas inferi. Incopabiliter enim maioris momenti res est, certamen uerbi & fidei, quo colluctarnur non contra carnem & sanguinem, sed contra spiritualia nequit in cœlestibus, non pro uita aut rebus istis momentaneis, sed aeternis, hoc est, pro iustitia contra peccata & errores. Præterea quis nouit, an psalmus generali sententia utriusque aptetur? quod admodum illud, iij. Reg. vii. Ego ero ei in patrem, & ipse erit mihi in filium, de Salomone simul & Christo intelligit. Et quædam alia Matt. cap. ij. Ut uos in Rama, de filijs transmigrationis & simul de paruulis ab Herode interfectis, Ponamus ergo ob oculos Christum cum turba martyrum, pro ueritate & regno dei certates & morientes, aduersus uiolentiam tyrannorum, qui uiribus & armis superiores fuerunt & tamen uicti sunt, & ex prædictis facilis erit successus. Eadem enim est fides, sed diuersa causa. Hic enim corporaliter succubunt Christus & martyres, illuc superant, utrobiusque eodem spiritu operante, qui pro Christo & sanctis interpellans gemitis inenarrabilibus, simul adiuuatis eorum infirmitatem, dicit.

Gemitus Christi & sancto rum.

Exaudiat te dominus in die tribulationis. Cum enim nullus sit, qui consolat, solusque patiaris in die ista passionis tuae & tecum sancti tui, soletur te dominus & exaudiat saluum facturus ab inimicis, hoc enim affectu inenarrabili Christum & sanctos suos gemitus per spiritum, non est dubium, quo & nos in morte & tribulationibus, gemere oportebit.

Protegat te nomen dei Iacob, Nihil enim reliquum est, nisi solu nomē dei, cuius invocatione, uelut tenuissimo filo, ægerime pendere & seruari putatur salus patientis, cu omnia alia, non modo non seruet, sed perditibus cooperent.

Mittat tibi auxilium de sancto, At hoc ipsum mire discutiat, solo nomine dei horrere, & auxilium expectare non nisi invisibile & ab invisibili deo, qui in sancto separatisimo habitat. Et tamen spiritus, hoc gemitu adiuuat patientes, ut se expectant (& si maximo cum labore) auxilium ineffabile & innominabile sentiant.

Et de Zion tueatur te, Id est Zion, quod sanctum, ut diximus. Expectat enim, & nihil aliud potest, quod sentit se expectare robur de Zion habitaculo abscondito dei, quo non modo ferat, sed superet tandem tribulationem.

Memor sit omnis sacrificij tui.

Eius scilicet, quo te ipsum offers deo in mortem. Nam & hic, nisi gemebundus spiritus utcunq; suggereret, nondum esse eos in oblatione dei penitus, certe infirmitas ipsorum, hoc ipsum quod patiuntur, & quose offerunt, reprobari & damnatum oblationi tradiri crederet. Sic enim caro murmuraret. Frustra patet, non erit aliquando deus memor huius sacrificij tui.

Et holocaustum tuum pingue fiat, Id est, abundans fructiferum & plenum fiat. Holocaustum autem hic, sicut & sacrificium in spiritu accipi oportet, ut diximus. Sic enim Christus se totum in cruce obtulit absumendum igne charitatis. Potest hic, pro omnis sacrificij dicti, totius sacrificij, sicut holocaustū, torum igne

Certamen uerbi & fidei.

um igne combustum, quo gemitu spiritus eos erudit, ut oreant & sperent, nihil
frustra se se passuros, sed omnia grata, memorata & plena fore, id quod tam te/
nisi spe expectant tribulati, maximè infirmi, ut magis optare quam sperare uidean
turbib[us] ipsis.

Tribuat tibi sed[m] cor tuum;

Eromne consilium tuum confirmet, seu impleat.

Ethoc expectare eos facit spiritus, licet infirmitas eis dicit tam desideria
irrita, quam consilia uana fore. Puto his quatuor uerbis, uim & naturam gemi-
tus illius inenarrabilis, pulchre tradi, uelut praxi & exemplo quodam. Sequun-
tur nunc latiora, uergente tribulatione in uictoriā.

Latabimur in salutari tuo, & in nomine dei nostri magnificabimur.

Impleat dominus omnes petitiones tuas.
De ista iactantia & uxillorum erectione & superius diximus, sic enim Christus & Martyres sui, etiam si moriantur, confidunt sese in salute dei, ouare, iac-
tare & uexillum sustollere, eo maiore fiducia praedicare & confiteri Christum,
quo magis pramuntur, atque etiam si ipsi occidantur, alios, uice eorum, idem
facturos confidunt, cum quibus ut unum corpus, ita eadem hanc uocem com-
munem habent, nec dubitant impleri etiam iniitis tyranis, quae postulauit
Christus. Quae postular autem psalmo. ij. Postula a me & dabo tibi gentes in
hereditatem tuam, & possessionem tuam terminos terræ. Hanc enim postula-
tionem obtinuit, ouantibus & uxillificantibus (ut sic dixerim) Martyribus,
id est, cum fiducia confitentibus, praedicantibus, morientibus.

Nunc cognoui, quoniam saluum fecit dominus Christum suum.

Exaudiet illum de celo sancto suo,

In potentatibus salus dextra eius.

Exponatur ut supra, Saluum enim fecit Christum & exaudiuit, dum, multi-
plicata Ecclesia, impleuit postulationes eius. Exaudiuit autem, In fortitudine
salutis dextra lux, id est, quo modo solet dextra eius saluare, quae non saluat,
nisi impotentes. Potens enim est deus in infirmis, bonus in malis, blandus in
aduersis. Sic præsumi de deo docet spiritus adiutor infirmorum.

Hic in curribus & hic in equis,

Nos autem in nomine dei nostri memores erimus.

Satis ex prædictis patet sensus. Tyranni enim uiribus, Martyres sola nomi-
nis dei memoria & assidua inuocatione uincunt.

Ipsi curuati sunt & ceciderunt,

Nos autem surreximus & stamus.

Sic enim Ecclesia creuit & firmata est, eo ipso, quo oppressa est. Et impij ty-
ranni uastati, dum potentissimi erant, ut omnia hac experientia uidemus im-
pleta, quanquam alii sint, qui cadunt Martyres, & alii qui surgunt fideles, tamen
quia unus populus est, per Synecdochē uisitatisimam figuram in sacris lite-
ris, id quod partis est, totum sibi uendicat, quamquam reuera & martyres in spiritu
surgunt, dum multi in eorum fidem succedunt.

Domine saluum fac,

Rex exaudiat in die qua inuocauerimus.

Sensus idem, qui superius datus est.

Oo Psalmus